

**ROČNÍ ZPRÁVA O VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ
ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY**

2016

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA Bankovní radě České národní banky

Se sídlem: Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1
Identifikační číslo: 481 36 450

zapsána Městským soudem
v Praze, oddíl C, vložka 24349
IČO: 49620592
DIČ: CZ49620592

Výrok auditora

Provedli jsme audit účetní závěrky České národní banky sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31. prosinci 2016, výkazu zisku a ztráty a přehledu o změnách vlastního kapitálu za rok končící k tomuto datu a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv České národní banky k 31. prosinci 2016 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící k tomuto datu v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA), případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na společnosti nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace uvedené v Roční zprávě o výsledku hospodaření České národní banky

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené v Roční zprávě o výsledku hospodaření České národní banky mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá vedení České národní banky.

Naš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobilo ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Na základě provedených postupů, do míry, jež dokážeme posoudit, uvádíme, že:

- Ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou.
- Ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o České národní bance, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržených ostatních informacích žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Odpovědnost vedení České národní banky za účetní závěrku

Vedení České národní banky odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je vedení České národní banky povinno posoudit, zda je Česká národní banka schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy vedení České národní banky plánuje zrušení společnosti nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody (koluze), falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem společnosti relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jejího vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti vedení České národní banky uvedlo v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky vedením České národní banky a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost společnosti nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti České národní banky nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že společnost ztratí schopnost nepřetržitě trvat.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat vedení České národní banky mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

V Praze dne 23. března 2017

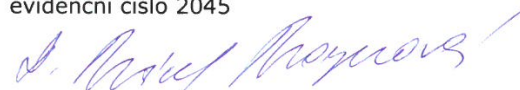
Auditorská společnost:

Deloitte Audit s.r.o.
evidenční číslo 079

Statutární auditor:

Diana Rádí Rogerová
evidenční číslo 2045

OBSAH

I.	ÚVOD	1
II.	NÁKLADY A VÝNOSY	2
	II. 1 Shrnutí	2
	II. 2 Oblast měnová	3
	II. 2. 1. Provádění měnové politiky	3
	II. 2. 2. Správa devizových rezerv	5
	II. 2. 3. Kurzové rozdíly	6
	II. 2. 4. Klientské operace	7
	II. 2. 5. Ostatní operace	8
	II. 3 Oblast emise a správy peněz	10
	II. 4 Oblast provozní	11
	II. 4. 1. Zaměstnanci	12
	II. 4. 2. Správní činnost	13
	II. 4. 3. Provoz objektů a zařízení	14
III.	AKTIVA A PASIVA	16
	III. 1. Úvod a shrnutí	16
	III. 2. Popis věcného obsahu vybraných položek aktiv a pasiv	17
	III. 2. 1. Aktiva	17
	III. 2. 2. Pasiva	19
	III. 3. Výdaje na pořízení majetku	21
	III. 4. Stav vlastního kapitálu	23
IV.	ROZDĚLENÍ HOSPODÁŘSKÉHO VÝSLEDKU	24
V.	KONZISTENTNOST ÚDAJŮ ROČNÍ ZPRÁVY O VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ ČNB S ÚČETNÍ ZÁVĚRKOU	25
VI.	VEDENÍ ÚČTŮ A POSKYTOVÁNÍ BANKOVNÍCH SLUŽEB PRÁVNICKÝM OSOBÁM	26
VII.	ZÁVĚR	27

Příloha č. 1 - Srovnání nákladů a výnosů ČNB v letech 2016 a 2015

Příloha č. 2 - Čerpání rozpočtovaných prostředků ČNB k 31. prosinci 2016

Příloha č. 3 - Informace o mzdách členů bankovní rady ČNB podle § 47 odst. 3 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů

Příloha č. 4 - Jmenovitý seznam právnických osob podle § 34 odst. 1 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů

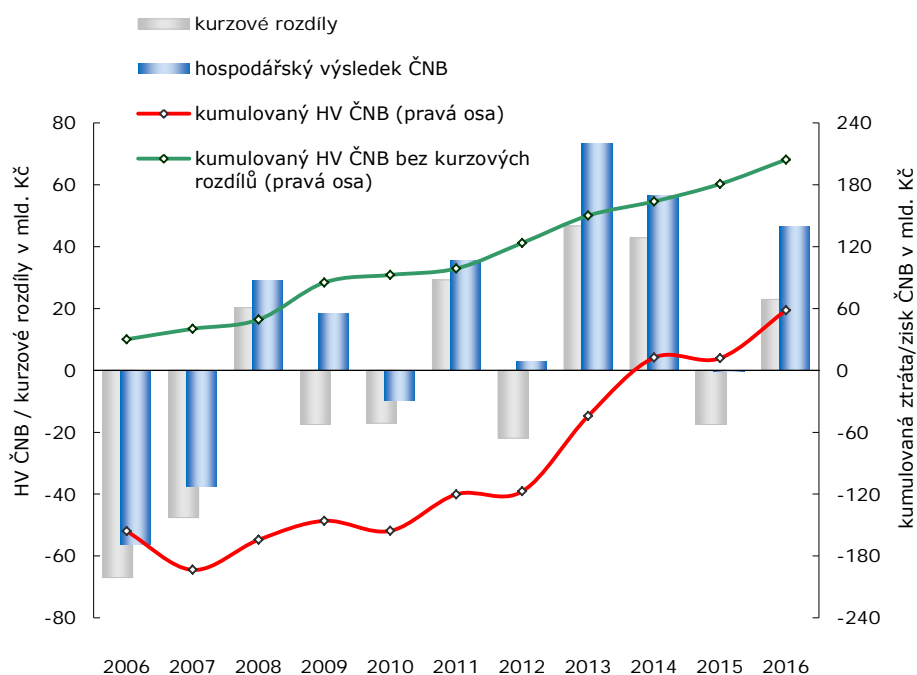
I. ÚVOD

Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ČNB“), ukládá České národní bance (dále jen „ČNB“), aby do tří měsíců po skončení kalendářního roku předložila Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR k projednání roční zprávu o výsledku svého hospodaření. Věcný obsah předkládané zprávy vychází z účetní závěrky za rok 2016. Soulad obou zmíněných dokumentů ověřil auditor, firma Deloitte Audit, s. r. o.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu. V souladu s tímto cílem banka určuje měnovou politiku a přijímá konkrétní rozhodnutí, a to vždy bez ohledu na dopad do vlastního hospodaření. V roce 2016 přetrvávala potřeba udržovat měnové podmínky uvolněné. ČNB proto nadále používala devizový kurz jako další nástroj uvolňování měnových podmínek a v případě potřeby intervenovala na devizovém trhu na oslabení kurzu koruny tak, aby udržovala kurz koruny vůči euru poblíž hladiny 27 CZK/EUR. Intervence na devizovém trhu probíhaly s různou intenzitou po celý kalendářní rok s výjimkou měsíce března, kdy ČNB na trhu neintervenovala. V roce 2016 uzavřela centrální banka intervenční nákupy v celkovém objemu 16 851 mil. EUR. Tyto finanční prostředky ČNB alokovala do svých devizových rezerv a následně investovala, v souladu s přijatými zásadami a v závislosti na investičních příležitostech, na finančních trzích.

Kladný výsledek hospodaření ČNB za rok 2016 ve výši 46 469 mil. Kč pramenil především ze správy devizových rezerv a z kurzových zisků. Část vytvořeného zisku ČNB použila na úhradu účetní ztráty z roku 2015 a zbývající část byla převedena do rezervního fondu ČNB, ze kterého lze pokrývat případné budoucí ztráty.

Graf č. 1 – Vývoj hospodářského výsledku ČNB v letech 2006 až 2016

II. NÁKLADY A VÝNOSY

II. 1. SHRNU TÍ

V roce 2016 uzavřela ČNB své hospodaření ziskem ve výši 46 469 mil. Kč. Na dosaženém hospodářském výsledku se nejvýraznější měrou podílel výnos plynoucí ze správy devizových rezerv. Podstatná část těchto výnosů pocházela z růstu cen akcií a dluhopisů na zahraničních trzích. Akciová portfolia navíc těžila z dividendového příspěvku. K hospodaření centrální banky se neodmyslitelně váží kurzové vlivy pocházející z přeceňování cizoměnových aktiv a pasiv zahrnutých v bilanci banky. Rok 2016 nebyl v tomto ohledu výjimkou, neboť v důsledku pohybu měnových kurzů ČNB zaúčtovala výsledný kurzový zisk, který se svým rozsahem přiblížil výnosům dosaženým při správě devizových rezerv.

Přetrvávající velmi nízká hladina měnověpolitických úrokových sazeb centrální banky nadále zajišťovala nízkou úroveň sterilizačních nákladů, navzdory výraznému meziročnímu zvýšení sterilizačních pasiv ČNB.

Dominantní složku klientských operací tvořily konverze finančních prostředků prováděné na účtech klientů. Objemově nejvýznamnější konverze banka realizovala při čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie vládním sektorem nebo naopak při platbách příspěvků ČR do rozpočtu Evropské komise.

V oblasti emise oběživa ČNB pokračovala v doplňování zásob českých bankovek a mincí z obecného kovu. V provozní oblasti se promítl nárůst mezd v návaznosti na rostoucí tlak konkurence na trhu práce a dále pak nárůst počtu zaměstnanců z důvodu dalšího rozšíření kompetencí centrální banky v oblasti dohledu nad finančním trhem.

Základní struktura nákladů a výnosů je uvedena v tabulce č. 1. Meziroční srovnání v letech 2016 a 2015 se nachází v příloze č. 1.

Tabulka č. 1 – Náklady a výnosy ČNB v roce 2016

	údaje uvedeny v mil. Kč			
	náklady	výnosy	saldo	meziroční změna salda
oblast měnová	46 139	94 623	48 484	47 386
▪ provádění měnové politiky	613	0	-613	-196
▪ správa devizových rezerv	33 608	58 807	25 199 ¹⁾	7 898
▪ kurzové rozdíly	11 018	33 882	22 864	40 344
▪ klientské operace	13	1 412	1 399	-14
▪ ostatní operace	887	522	-365	-646
oblast emise a správy peněz	486	329	-157	-272
oblast provozní	2 061	203	-1 858	-96
celkem	48 686	95 155	46 469	47 018

¹⁾ Všechny dluhové cenné papíry jsou zařazeny do realizovatelného portfolia. V souladu s účetními standardy se proto jejich pravidelné přeceňování na tržní hodnotu promítá do bilance - položky oceňovací rozdíly (zahrnované do vlastního kapitálu). Pokud by se nerealizované zisky a ztráty z přecenění dluhopisů (-3 458 mil. Kč) promítaly přímo do výsledovky, snížilo by se souhrnné saldo nákladů a výnosů ze správy devizových rezerv na 21 741 mil. Kč.

II. 2. OBLAST MĚNOVÁ

Oblast měnová zahrnuje náklady a výnosy související s realizací měnové politiky, správou devizových rezerv, kurzovými rozdíly, konsolidací bankovního sektoru a službami poskytovanými klientům (především státní pokladně).

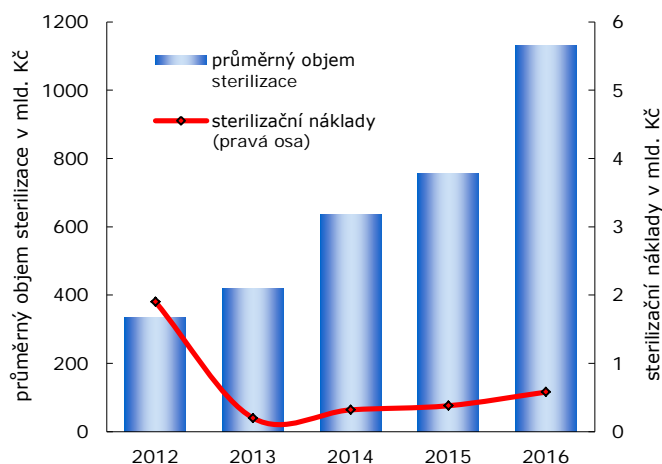
rok	náklady	údaje uvedeny v mil. Kč	
		výnosy	saldo
2016	46 139	94 623	48 484
2015	87 675	88 773	1 098

II. 2. 1. Provádění měnové politiky

V roce 2016 přetrvávala potřeba udržovat v domácí ekonomice uvolněné měnové podmínky. V prostředí nízkých úrokových sazeb proto ČNB nadále používala devizový kurz jako další nástroj svojí měnové politiky. Potvrzovala přitom v minulosti daný závazek intervenovat v případě potřeby na devizovém trhu na oslabení kurzu tak, aby udržovala kurz koruny vůči euru poblíž hladiny 27 CZK/EUR. V souladu s tímto závazkem byla ČNB připravena automaticky provádět časově i objemově neomezené intervence.

Nízká hladina úrokových sazeb významně ovlivňuje dopad měnověpolitických operací do hospodaření banky. Měnověpolitické úrokové sazby se od listopadu 2012 nacházejí na úrovni „technické nuly“. Hodnota dvoutýdenní repo sazby a diskontní sazby činila shodně 0,05 % p.a. Lombardní sazba, kterou ČNB úročí lombardní úvěry, vykazovala hodnotu 0,25 % p.a. Nejnižší úroveň sterilizačních nákladů zaznamenala ČNB v roce 2013. V následujících letech, navzdory výraznému zvýšení volné likvidity bankovního sektoru, vykazovala ČNB nadále relativně nízkou hladinu sterilizačních nákladů. Jejich vývoj v posledních pěti letech ilustruje graf č. 2, který zároveň dokumentuje rozsah sterilizace (stahování) volné likvidity bankovního sektoru.

Graf č. 2 – Vývoj sterilizace a sterilizačních nákladů ČNB v letech 2012 – 2016

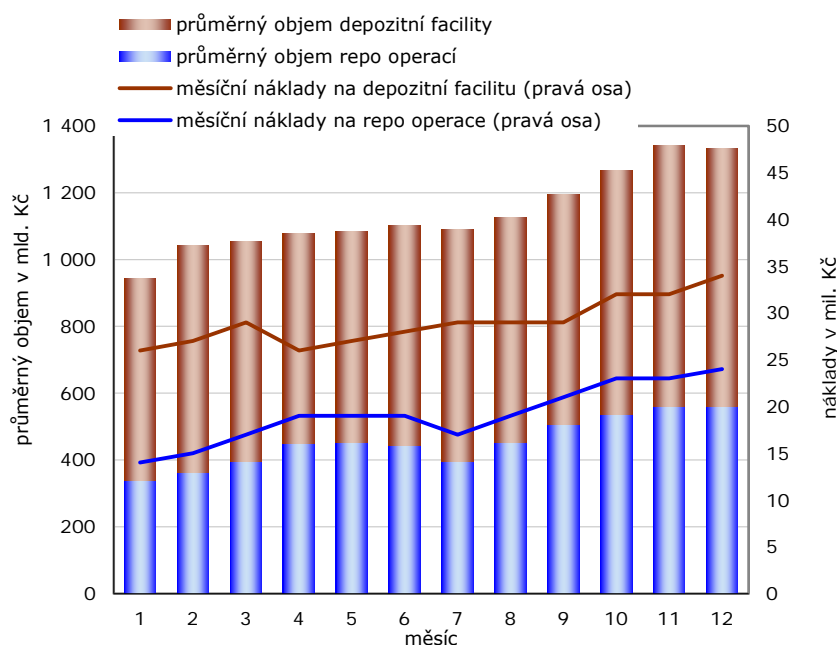

Při intervencích na devizovém trhu ČNB, v souladu se svým kurzovým závazkem, prodává domácí měnu (koruny) a nakupuje cizí měnu (eura). Volná likvidita bankovního sektoru se tak průběžně navyšuje. Tento vývoj je ještě zesílen konverzemi přílivu finančních prostředků plynoucích z fondů Evropské unie. Průměrný objem sterilizace se tak od roku 2012 více než

ztrojnásobil, sterilizační náklady ovšem klesly díky nízkým měnověpolitickým úrokovým sazbám zhruba na jednu třetinu.

Rozsah a struktura měnověpolitických operací realizovaných ČNB v roce 2016 a jejich dopad do nákladů ČNB zobrazuje graf č. 3.

Graf č. 3 – Vývoj stahovacích repo operací a depozitní facility v roce 2016

V roce 2016 činily souhrnné sterilizační náklady ČNB 613 mil. Kč. Ve srovnání s předcházejícím rokem tak vzrostly o 196 mil. Kč, tj. o 47 %. Prostřednictvím repo operací²⁾ bylo v průměru sterilizováno 454 mld. Kč (meziroční nárůst o 51 %) při celkových nákladech ČNB ve výši 230 mil. Kč. Prostřednictvím depozitní facility³⁾ ČNB sterilizovala v průměru 684 mld. Kč (meziroční nárůst o 50 %) při nákladech 348 mil. Kč. Portfolio měnověpolitických nástrojů zahrnuje rovněž povinné minimální rezervy⁴⁾ (dále jen „PMR“) bank, poboček zahraničních bank a spořitelních a úvěrních družstev. Při průměrném objemu PMR ve výši 69 mld. Kč (meziroční nárůst o 8 %) byly těmto subjektům v roce 2016 vyplaceny úroky v souhrnné výši 35 mil. Kč.

²⁾ V rámci stahovacích repo operací je bankám nabízena možnost uložit si na účty centrální banky volné peněžní prostředky za úrokovou sazbu, která nepřevyší vyhlášenou dvoutýdenní repo sazbu.

³⁾ Depozitní facilitu je úročena diskontní sazbou a poskytuje bankám možnost uložit přebytečnou likviditu přes noc u ČNB.

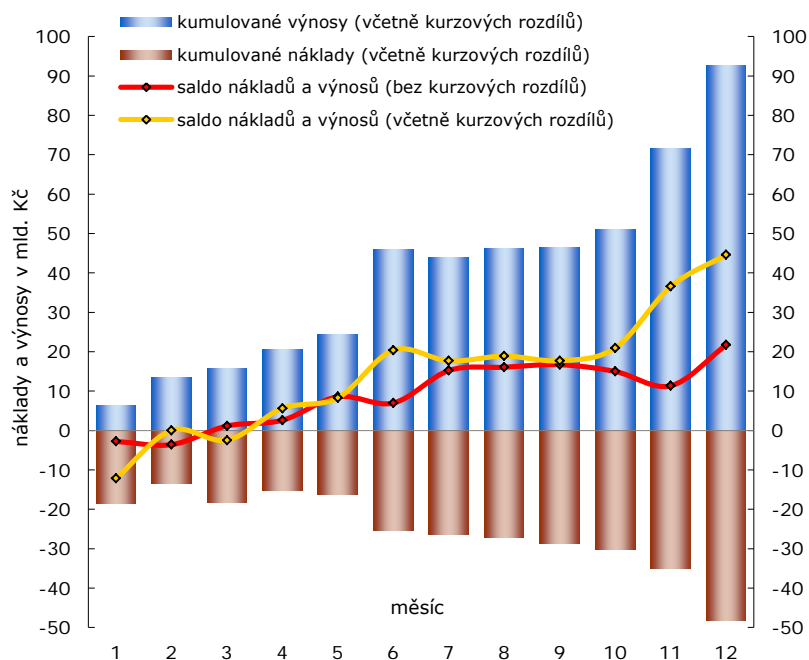
⁴⁾ Povinné minimální rezervy jsou uloženy na účtech vedených u centrální banky. Předepsaná sazba povinných minimálních rezerv je stanovena na 2 % z celkového objemu primárních závazků vůči nebankovním subjektům dané banky, pobočky zahraniční banky a spořitelního a úvěrního družstva, jejichž splatnost nepřevyšuje dva roky. Povinné minimální rezervy jsou úročeny dvoutýdenní repo sazbou.

II. 2. 2. Správa devizových rezerv

Správa devizových rezerv přispěla do hospodaření centrální banky kladným saldem nákladů a výnosů ve výši 25 199 mil. Kč (bez zohlednění vlivu kurzových rozdílů), což je meziroční nárůst čistých výnosů o 46 %.

Na dosaženém výsledku se nejméně výrazněji měrou podílelo akciové portfolio, které těžilo především z růstu akciových trhů a z dividend. Zisk přinesla všechna akciová portfolia s tím, že souhrnný akciový výnos činil 17 161 mil. Kč. K růstu akciových indexů do značné míry přispěl výsledek amerických prezidentských voleb. Od nové administrativy trh očekává stimulaci ekonomiky USA, která může následně ovlivnit i další světové trhy. Ke konci roku 2016 bylo v akciích alokováno 7,1 mld. EUR, což je meziroční nárůst o 2,3 mld. EUR. Zastoupení akcií v devizových rezervách (9 %) se oproti předchozímu roku příliš nezměnilo. Dluhopisová portfolia, v nichž je alokována objemově největší část devizových rezerv ČNB, přispěla v roce 2016 čistým výnosem 10 501 mil. Kč, resp. 7 043 mil. Kč při zohlednění oceňovacích rozdílů z přecenění dluhopisů účtovaných do bilance (-3 458 mil. Kč). Na portfoliu realizovatelných dluhopisů se nejvíce podílela úroková složka (6 682 mil. Kč), jejíž výše byla prakticky srovnatelná s předchozím rokem, a která nadále odrážela nízkou hladinu úrokových sazeb na trhu, a dále pak složka kapitálová, zahrnující celkový zisk realizovaný z prodeje dluhopisů (3 819 mil. Kč), který se rovněž pohyboval na úrovni předchozího roku.

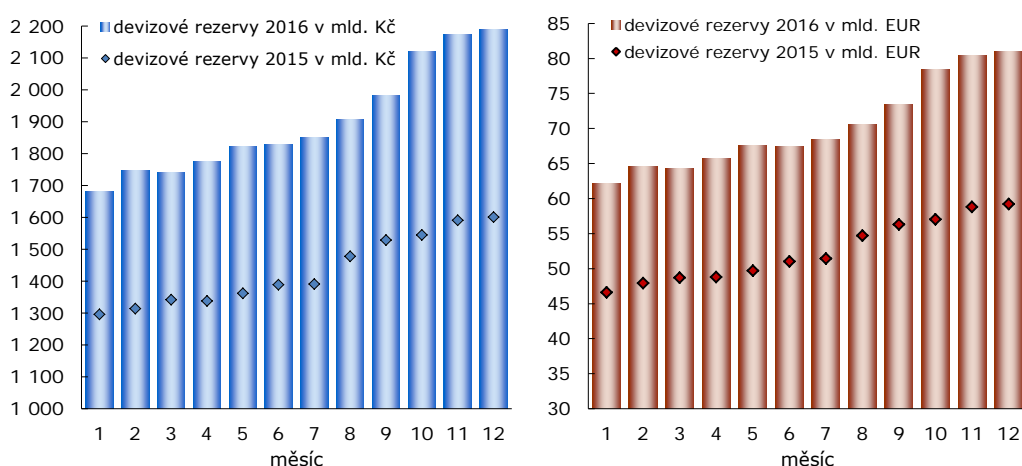
Graf č. 4 – Kumulované náklady a výnosy ze správy devizových rezerv ČNB v roce 2016 – včetně započtení vlivu přecenění dluhopisů

Výnos devizových rezerv, měřený jako vážený průměr výnosů spravovaných portfolií v rezervních měnách, činil 1,01 % p.a. (v roce 2015 bylo dosaženo 1,10 % p.a.). Jednotlivá portfolia v rezervních měnách pak dosáhla následujících hodnot: euro 0,66 % p.a., americký dolar 0,64 % p.a., kanadský dolar 1,73 % p.a., švédská koruna 1,20 % p.a. a australský dolar 3,54 % p.a. Souhrnný korunový výnos, který zahrnuje i kurzové rozdíly, dosáhl 2,84 % (v roce 2015 bylo dosaženo -0,28 % p.a.).

Na konci roku 2016 dosahovaly devizové rezervy ČNB celkem 81,3 mld. EUR, což představuje meziroční nárůst o 37 %. Hlavním zdrojem navýšení devizových rezerv byly pokračující intervence na devizovém trhu, které centrální banka prováděla v souladu se svým kurzovým závazkem. V roce 2016 uzavřela ČNB intervenční nákupy v celkovém rozsahu 16,9 mld. EUR (tj. cca 455 mld. Kč), což je o 7,9 mld. EUR více, než v roce předchozím. Devizové rezervy rostly i vlivem klientských operací, při kterých dochází ke konverzi cizoměnových prostředků uložených na účtech klientů centrální banky (v roce 2016 dosáhlo souhrnné saldo konverzí kladné výše 4,2 mld. EUR). Objemově nejvýznamnější konverze se, stejně jako v předchozím roce, odehrávaly na účtech Ministerstva financí ČR (dále jen „MF ČR“), přes které jsou čerpány finanční prostředky uvolněné z fondů Evropské unie nebo naopak jsou odváděny finanční příspěvky ČR do rozpočtu Evropské komise. Eurová hodnota devizových rezerv ČNB se zvýšila i vlivem kurzových rozdílů, plynoucích především z posílení amerického dolaru vůči euru. V neposlední řadě je nutné zmínit i výnos dosažený při správě akciového a dluhopisového portfolia ČNB.

Graf č. 5 – Vývoj devizových rezerv ČNB v roce 2016

II. 2. 3. Kurzové rozdíly

V roce 2016 ČNB zaúčtovala kladné saldo kurzových zisků a ztrát⁵⁾ v celkovém objemu 22 864 mil. Kč. Na dosaženém výsledku se podílely především nerealizované kurzové zisky (nerealizovaná kurzová ztráta/zisk vzniká v důsledku pohybu měnového kurzu u cizoměnových aktiv a pasiv držených v bilanci banky po celý kalendářní rok).

Z pohledu jednotlivých rezervních měn byl souhrnný kurzový zisk vykázan vůči CAD (13,6 mld. Kč), USD (12,0 mld. Kč), JPY (3,9 mld. Kč) a AUD (2,5 mld. Kč). Naopak vůči GBP (4,0 mld. Kč), EUR (2,9 mld. Kč), SEK (2,3 mld. Kč) a SDR (0,2 mld. Kč) byla zaúčtována kurzová ztráta.

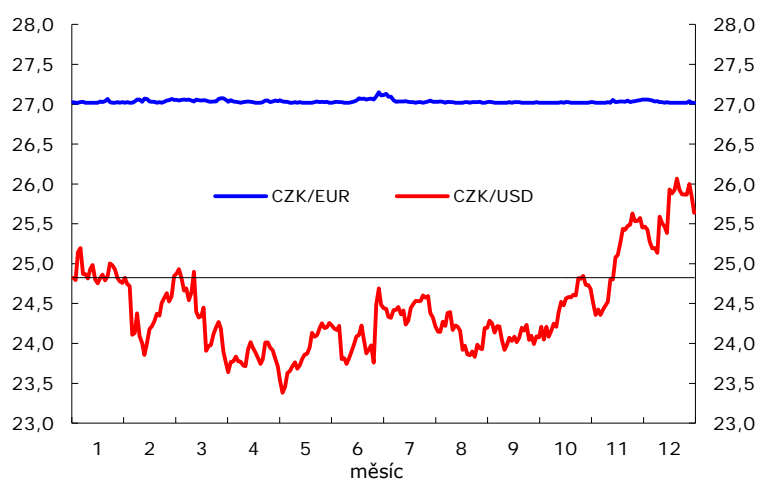
Vzhledem k euru, ve kterém bylo na konci roku 2016 alokováno 65 % devizových rezerv ČNB, posílil nominální kurz koruny meziročně o 0,02 % (z hodnoty 27,025 CZK/EUR na konci roku 2015 na hodnotu 27,020 na konci roku 2016). Po převažující část roku se kurz koruny vůči euru nacházel ve velmi úzkém pásmu těsně nad hladinou kurzového závazku ČNB. Výjimku

⁵⁾ Příčinou vzniku kurzových rozdílů je otevřená devizová pozice ČNB vyplývající z vysokého podílu cizoměnových aktiv v bilanci banky (z důvodu držby devizových rezerv) a změna kurzu české koruny vůči rezervním měnám uskutečněná v rámci kalendářního roku. Při stávající struktuře devizových aktiv a pasiv ČNB jsou doprovodným znakem apreciacie (posílení) domácí měny kurzové ztráty a v případě depreciace naopak kurzové zisky.

představovalo jen krátké období na přelomu června a července, kdy koruna dočasně mírně oslabila. Během dvou týdnů se však koruna vrátila zpět k hranici kurzového závazku ČNB. Automatické intervence na devizovém trhu, které ČNB provádí na obranu svého kurzového závazku, probíhaly s různou intenzitou po celý rok 2016 s výjimkou měsíce března, kdy ČNB na trhu neintervenovala.

Vůči americkému dolaru domácí měna naopak oslabila o 3,3 % (na konci roku 2015 vykazoval kurz CZK/USD hodnotu 24,824 a na konci roku 2016 hodnotu 25,639). V průběhu celého roku 2016 byla volatilita kurzu CZK/USD tradičně vyšší, než v případě měnového páru CZK/EUR. V prvním čtvrtletí se ve vývoji kurzu koruny vůči dolaru odrážel vývoj kurzu dolaru vůči euru, u kterého došlo k zastavení téměř dvouletého trendu posilování amerického dolaru. V následujících čtvrtletích si koruna udržovala vůči dolaru silnější pozici, než na počátku roku, což byl důsledek mírného oslabení dolaru na světových trzích. V průběhu října však začal dolar na světových trzích opět posilovat v očekávání finančních trhů, že v USA přistoupí Fed ke zvyšování sazeb. V důsledku tohoto vývoje postupně oslabovala vůči dolaru i koruna.

Graf č. 6 – Vývoj kurzu CZK/EUR a CZK/USD v roce 2016

Poznámka: Černá linka zobrazená u měnového páru CZK/USD představuje hodnotu kurzu k 31. 12. 2015.

II. 2. 4. Klientské operace

ČNB zajišťuje domácí, zahraniční a mezibankovní platební styk a evidenci a vypořádání obchodů s krátkodobými dluhopisy. Banka poskytuje svým klientům vybrané služby v oblasti vedení a správy účtů především podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Centrální banka také spravuje informační systém Centrální registr úvěrů, ve kterém se soustřeďují informace o úvěrových závazcích fyzických osob podnikatelů a právnických osob a zároveň je umožněna operativní výměna těchto informací mezi jeho uživateli.

Služby poskytované svým klientům ČNB zpoplatňuje, což umožňuje pokrývat provozní náklady banky spojené s výkonem těchto agend. V roce 2016 zaznamenala ČNB v oblasti klientských operací čisté výnosy ve výši 1 399 mil. Kč, což je prakticky shodný výsledek, jako v předchozím roce. Nejvýznamnější část příjmů plyne z konverzí finančních prostředků prováděných na účtech klientů, při kterých jsou na základě požadavku klienta převáděny devizové prostředky do českých korun, nebo naopak domácí měna je konvertována do vybrané

cizí měny. Objemově nejvýznamnější konverze finančních prostředků jsou tradičně realizovány na účtech MF ČR. Mezi další zdroje příjmů lze zařadit poplatky za vedení účtů státní pokladny, poplatky za zajišťování mezibankovního zúčtování a služby související s evidencí a vypořádáním obchodů s krátkodobými dluhopisy, poplatky z hotovostních operací prováděných s cizí měnou a poplatky za vedení Centrálního registru úvěrů.

Pokud jde o úročení finančních prostředků klientů uložených na účtech v ČNB, žádná významná meziroční změna v této agendě nenastala. Pokračující nízká hladina úrokových sazeb, způsob úročení souhrnného účtu státní pokladny a nízký objem finančních prostředků uložených na úročených účtech vyústil v prakticky nulové úrokové náklady ČNB.

II. 2. 5. Ostatní operace

V ostatních operacích jsou zahrnuty zejména náklady a výnosy vyplývající z řešení neukončených případů programu konsolidace bankovního sektoru nebo jiných historických a doposud nedořešených kauz. Budoucí potenciální závazky ČNB pramenící z nedořešených případů jsou kryty opravnými položkami nebo vydanou státní zárukou, případně není možné jejich výši v současné době odhadnout, a proto na ně není tvořena rezerva. Objem opravných položek ČNB průběžně aktualizuje, a to na základě změny odhadu návratnosti příslušných aktiv v návaznosti na průběh konkurzního řízení.

V souhrnném vyjádření zatížily ostatní operace hospodaření ČNB záporným saldem nákladů a výnosů ve výši 365 mil. Kč. Dosažený výsledek ovlivnily především operace realizované ve vazbě na Smlouvu a slib odškodnění, kterou ČNB uzavřela s Československou obchodní bankou, a. s., (dále jen „ČSOB“) po prodeji Investiční a Poštovní banky, a. s., (dále jen „IPB“). V roce 2016 byla ukončena dvě rozhodčí řízení, vedená u mezinárodního rozhodčího soudu, ve kterých byla ČNB žalována. V jednom případě byla žaloba rozhodčím soudem zamítnuta zcela, ve druhém zčásti, přičemž na základě konečného rozhodčího nálezu ČNB uhradila ČSOB finanční náhradu v souhrnné výši 391 mil. Kč (z toho je náhrada nákladů právního zastoupení, hotových výdajů a nákladů rozhodčího řízení ČSOB ve výši 19 mil. Kč evidována v provozních nákladech ČNB). Ostatní operace ještě zahrnují, mimo výše uvedené, poplatky přijaté za správu a vedení účtů speciálních vládních úvěrů a poplatky za poskytnuté záruky v celkové výši 7 mil. Kč.

V červnu 2000 vyhlásila ČNB nucenou správu v IPB a následně vydala pro věřitele IPB záruku za závazky vyplývající z přijatých vkladů a vydaných dluhopisů, včetně příslušných úroků evidovaných v účetnictví IPB ke dni 16. června 2000. Výše záruky za vklady je v účetnictví ČNB pravidelně aktualizována podle skutečné výše závazků s tím, že na konci roku 2016 činil zůstatek záruky 24 mil. Kč.

Po prodeji IPB uzavřela ČNB Smlouvu a slib odškodnění, ve které se neodvolatelně a bezpodmínečně zavázala uhradit ČSOB určité škody či odškodnit ČSOB za určitá plnění spojená s převzetím IPB. V návaznosti na to vydala vláda České republiky záruku ve prospěch ČNB k pokrytí ztrát vyplývajících ze Smlouvy a slibu odškodnění. Státní záruka pokrývá pouze škody, které mohou ČNB vzniknout v důsledku odškodnění ČSOB za ztráty (škody) vyplývající z neevidovaných závazků IPB převzatých ČSOB.

Dne 6. listopadu 2002 obdržela ČNB jednostranné závazné prohlášení ČSOB, podle kterého měly být veškeré nároky na peněžitá plnění ČNB vůči ČSOB na základě Smlouvy a slibu odškodnění ze strany ČSOB uplatněny a ze strany ČNB uhrazeny do 31. prosince 2016

a celková částka odškodnění mohla dosáhnout maximálně 160 mld. Kč. V návaznosti na toto prohlášení očekávala ČNB maximální možné plnění ze státní záruky ve stejném rozsahu. Dne 28. června 2004 obdržela ČNB Závazné prohlášení ČSOB, jehož přílohou byl konečný seznam možných plnění ze Smlouvy a slibu odškodnění. Převzetí tohoto Závazného prohlášení ze strany ČNB ovšem neznamenalo potvrzení či schválení jednotlivých nároků uvedených v příloze, nicméně ze strany ČSOB již nemohly být vzneseny další nároky, které by nebyly uvedeny v konečném seznamu možných plnění vyplývajících ze Smlouvy a slibu odškodnění.

ČNB odmítla poskytnout plnění nároků vznesených ČSOB podle Smlouvy a slibu odškodnění, u nichž ČNB zastávala názor, že nejsou podle této smlouvy odškodnitelné.

Do 31. prosince 2016 ČNB poskytla ČSOB v souvislosti se Smlouvou a slibem odškodnění konečná plnění ve výši 3 829 mil. Kč (konečná plnění zaúčtovaná v roce 2016 činila 887 mil. Kč). S výjimkou 502 mil. Kč uhrazených z nákladů ČNB (z toho 372 mil. Kč v roce 2016) se na konečná plnění poskytnutá ČNB vztahuje státní záruka, takže došlo k jejich refundování ze strany MF ČR. V době mezi poskytnutím cizoměnových záloh a jejich vypořádáním formou konečného plnění vznikly, v důsledku posílení domácí měny, kurzové ztráty 17 mil. Kč. Nevyčerpaná výše možných plnění ze Smlouvy a slibu odškodnění činí 156 154 mil. Kč.

ČNB netvoří rezervu na případná další plnění ze Smlouvy a slibu odškodnění, protože 31. prosince 2016 uplynula doba, ve které ČSOB mohla u ČNB uplatnit své nároky. Odškodnění ČSOB ze Smlouvy a slibu odškodnění již po tomto datu není možné.

V souvislosti s transakcemi, které ČNB prováděla v minulosti při výkonu své úlohy podporovat a udržovat stabilitu bankovního sektoru, je proti ČNB či třetím osobám vedeno několik soudních řízení. Na základě spolupráce s externími právními kancelářemi a na základě vlastního posouzení těchto sporů ČNB považuje za nepravděpodobné, že výsledky těchto sporů budou mít zásadní dopad na finanční pozici ČNB, a proto na ně není tvořena rezerva.

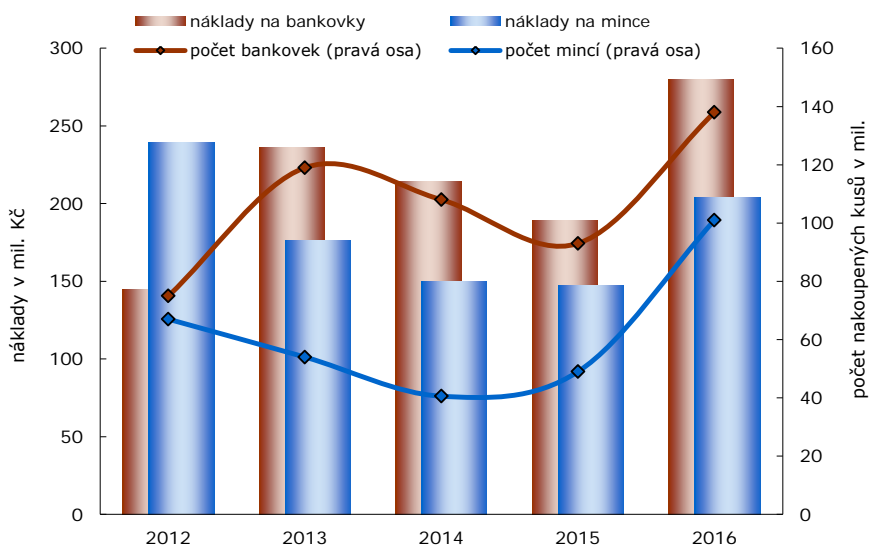
II. 3. OBLAST EMISE A SPRÁVY PENĚZ

Oblast emise a správy peněz zahrnuje náklady ČNB vynaložené na výrobu, přípravu a ochranu českých peněz. Výnosovou stranu tvoří především prodej numismatického materiálu (např. pamětních stříbrných mincí, zlatých mincí a mincí z obecného kovu do sad) a poplatky vyměřené bankám v souladu s Ceníkem peněžních a obchodních služeb ČNB. Pokud ČNB ukončí platnost některé emitované bankovky nebo mince, je do výnosů účtována celková nominální hodnota bankovek, resp. mincí, nevrácených z oběhu.

rok	náklady	údaje uvedeny v mil. Kč	
		výnosy	saldo
2016	486	329	-157
2015	336	451	115

ČNB objednává každý rok u smluvních partnerů požadované množství jednotlivých nominálů českých bankovek a mincí. Výhradním dodavatelem bankovek je Státní tiskárna cenin Praha, s. p., dodávky mincí z obecného kovu a mincí z drahých kovů zajišťuje Česká mincovna, a. s. Celkový počet nakoupených bankovek a mincí se v meziročním srovnání zvýšil o 68 %. Státní tiskárna cenin Praha, s. p., dodala celkem 138 mil. kusů nových bankovek různých nominálních hodnot, za které ČNB zaplatila 280 mil. Kč (meziroční nárůst o 91 mil. Kč). Na nákup mincí z obecného kovu, zlatých a pamětních stříbrných mincí, v celkovém počtu 101 mil. kusů, banka vynaložila 204 mil. Kč (meziroční nárůst o 59 mil. Kč), z toho 153 mil. Kč připadlo na mince z obecného kovu a 51 mil. Kč na dodávky mincí z drahých kovů. Objem výroby numismatického materiálu vychází z emisního plánu a z požadavků trhu.

Graf č. 7 – Vývoj nákladů ČNB na nákup českých peněz v letech 2012 – 2016

Příprava nové emise zlatých a pamětních stříbrných mincí si vyžádala náklady ve výši 1,5 mil. Kč, což je shodný objem finančních prostředků jako v předchozím roce. Vývoj nových ochranných prvků českých platidel hospodaření ČNB nezatížil.

Výnosy v oblasti emise a správy oběživa činily celkem 329 mil. Kč. Převážná část výnosů pramenila z prodeje numismatického materiálu, tj. pamětních stříbrných mincí a zlatých

mincí ⁶⁾ a mincí z obecného kovu do sad. Meziroční snížení celkových tržeb (o 27 %) ovlivnila odlišná skladba emisního plánu, který zahrnoval menší počet emisí pamětní stříbrné mince nominální hodnoty 200 Kč. Dále ČNB nerealizovala mimořádnou ražbu zlaté mince nominální hodnoty 10.000 Kč. Vedle prodeje numismatického materiálu překročila ČNB v roce 2016 k demonetizaci vybraných zlatých, pamětních stříbrných mincí a bimetalových mincí (výnos ve výši 40 mil. Kč). Za peněžní služby, poskytované klientům, banka obdržela poplatky v souhrnné výši 16 mil. Kč.

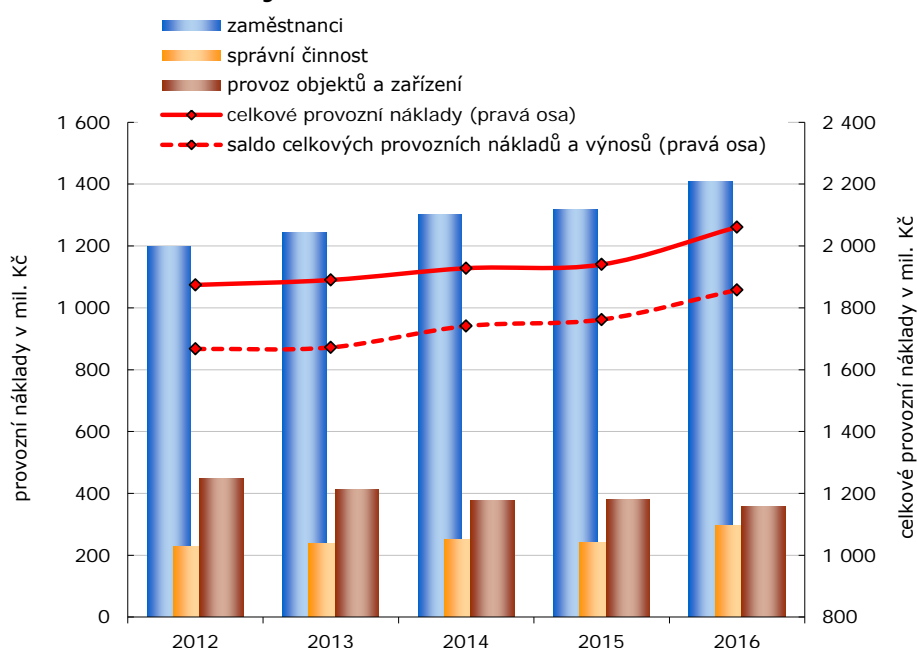
II. 4. OBLAST PROVOZNÍ

V roce 2016 skončilo hospodaření ČNB v provozní oblasti celkovým záporným saldem nákladů a výnosů ve výši 1 858 mil. Kč, což je meziroční zvýšení o 5,4 %, resp. o 96 mil. Kč. Meziroční změnu ovlivnilo především navýšení celkového objemu mzdových prostředků centrální banky a náklady na řešení mezinárodních rozhodčích řízení, která ale mají omezený jednorázový vliv na hospodaření ČNB.

rok	údaje uvedeny v mil. Kč		
	náklady	výnosy	saldo
2016	2 061	203	-1 858
2015	1 940	178	-1 762

Provozní náklady a výnosy ČNB lze, podle účelu jejich vynaložení, rozdělit do tří základních skupin: zaměstnanci, správní činnost a provoz objektů a zařízení. Jejich velikost včetně zohlednění vlivu provozních výnosů zobrazuje graf č. 8.

Graf č. 8 – Provozní náklady ČNB v letech 2012 – 2016

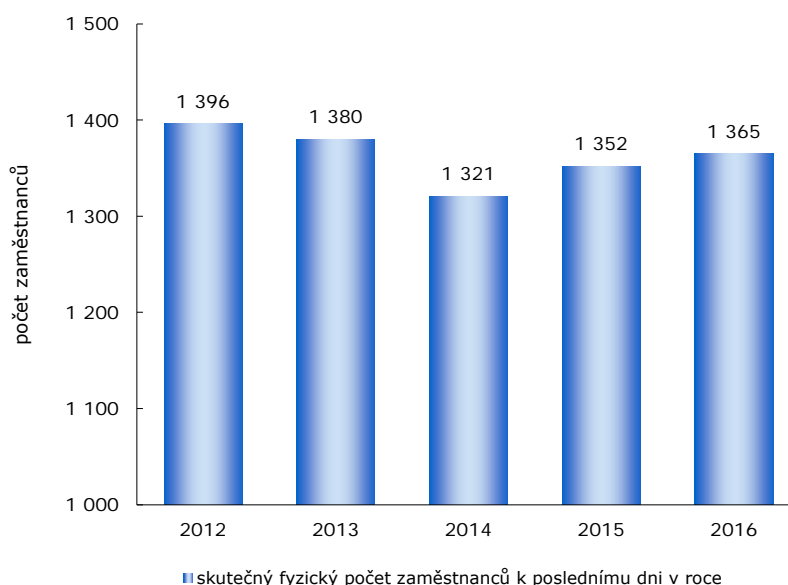
Poznámka: Součástí nákladů na správní činnost byly v roce 2014 a 2015 i mimořádné náklady a výnosy z přecenění sbírkových předmětů v řádu jednotek mil. Kč.

⁶⁾ Při výrobě zlatých mincí využívá ČNB zlato ze svých zásob, ve kterých je evidováno v historické ceně (průměrná nákupní cena). Při prodeji zlaté mince je spotřebované zlato oceněno aktuální tržní cenou.

II. 4. 1. Zaměstnanci

Náklady na zaměstnance zahrnují mzdové náklady včetně náhrad při dočasné pracovní neschopnosti, zákonné odvody pojistného a ostatní sociální náklady (zdravotní péče a pojištění), náklady na vzdělávání a zaměstnanecké benefity. Osobní náklady jsou dlouhodobě dominantní složkou provozních nákladů banky. Jejich 68% podíl zůstal oproti předchozímu roku nezměněn. V absolutním vyjádření vynaložila ČNB v roce 2016 na osobní náklady celkem 1 407 mil. Kč, což je meziroční nárůst o 6,8 %. Navyšování celkového objemu mzdových prostředků pramení jednak z výsledku kolektivního vyjednávání s odborovou organizací v oblasti odměňování zaměstnanců ČNB v roce 2016, a dále pak z postupného obsazování nových pracovních pozic v agendách dohledu nad finančním trhem. Fyzický počet zaměstnanců ČNB, evidovaný k poslednímu dni kalendářního roku, se od roku 2015 mírně navyšuje. V roce 2016 se fyzický počet zaměstnanců meziročně zvýšil o 13 na 1 365. Proces navyšování počtu zaměstnanců není zcela ukončen, neboť ČNB byla přidělena nová pravomoc dohlížet nad celým segmentem spotřebitelských úvěrů, včetně nebankovních subjektů, a to s platností od 1. prosince 2016.

Graf č. 9 – Počet zaměstnanců ČNB v letech 2012 až 2016

Souhrnné mzdové náklady ⁷⁾ na zaměstnance ČNB byly vynaloženy v objemu 990,9 mil. Kč, přičemž mzdové prostředky určené na základní mzdy, příplatky, odměny a náhrady mezd činily 972,7 mil. Kč, tj. o 5,5 % více než v roce 2015.

Odvody zákonného pojistného ⁸⁾ a sankčního odvodu za nesplnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením dosáhly částky 328,2 mil. Kč. Na zaměstnanecké benefity ČNB vynaložila 61,8 mil. Kč, z toho největší část (22 mil. Kč) tvořily příspěvky

⁷⁾ Zahrnují základní mzdy, příplatky, odměny, náhrady mezd, náhrady při dočasné pracovní neschopnosti a ostatní osobní náklady.

⁸⁾ Zahrnují pojistné na veřejné zdravotní pojištění, pojistné na sociální zabezpečení, příspěvky na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání.

poskytnuté zaměstnancům banky na jejich životní, kapitálově důchodové a penzijní připojištění nebo doplňkové penzijní spoření.

Náklady na vzdělávání zaměstnanců ČNB (25,4 mil. Kč) se meziročně prakticky nezměnily. Finanční prostředky banka vynaložila zejména na odborné kurzy a semináře pořádané v zahraničních centrálních bankách i institucích, na specializované ekonomické a finanční kurzy, na jazykovou výuku a ostatní kurzy. V průměru vynaložila ČNB na jednoho zaměstnance 18,6 tis. Kč, což je hodnota srovnatelná s předcházejícím obdobím.

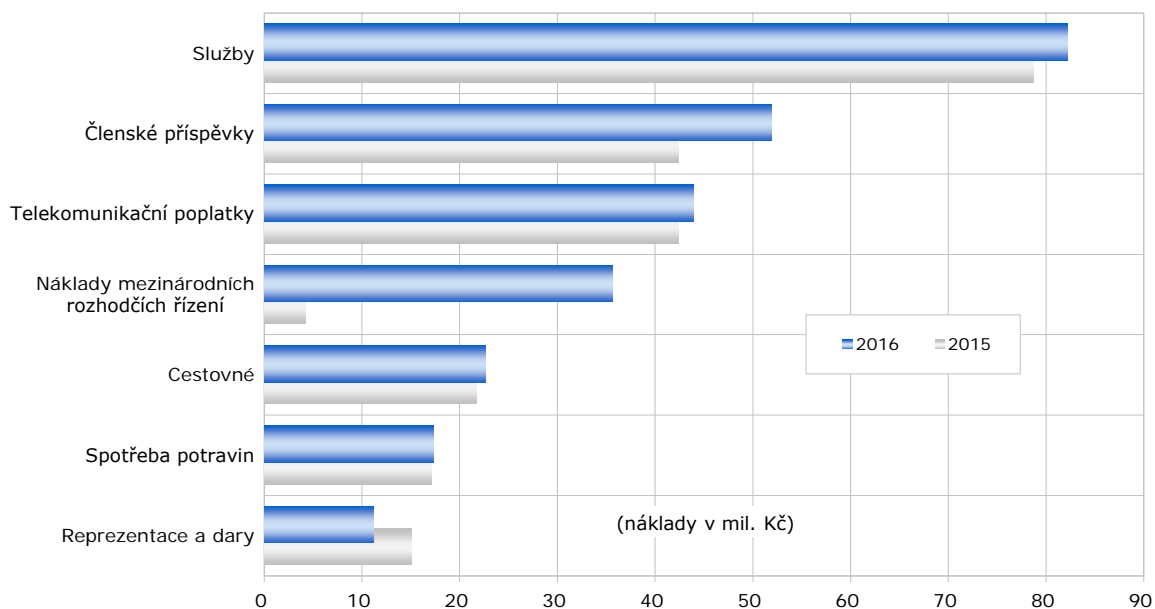
V příloze č. 3 Roční zprávy o výsledku hospodaření ČNB je, v souladu s § 47 odst. 3 zákona o ČNB, uvedena informace o mzdách vyplacených jednotlivým členům bankovní rady v roce 2016.

II. 4. 2. Správní činnost

Náklady a výnosy realizované ve správní činnosti se vztahují ke konkrétním činnostem vykonávaným jednotlivými organizačními útvary ústředí a poboček ČNB. Věcně se jedná především o náklady vynaložené na služby nakupované od externích dodavatelů (např. podpora informačních technologií, právní služby, úklid), telekomunikační poplatky, členské příspěvky hrazené zejména za povinné členství ČNB v zahraničních orgánech dohledu nad finančním trhem (ESAs) a dalších zahraničních profesních organizacích, dále pak náklady na cestovné (přibližně polovinu pracovních cest uskutečnili zaměstnanci ČNB z důvodu účasti na zasedáních konaných v rámci Evropského systému centrálních bank a dalších organizací či institucí Evropské unie), a také náklady na závodní stravování či propagaci a reprezentaci. Do správní činnosti se promítá i případná tvorba opravných položek k provozním pohledávkám či jejich odpis.

V oblasti správních nákladů vynaložila ČNB v roce 2016 celkem 296 mil. Kč, což představuje meziroční nárůst o 55 mil. Kč. Za hlavní důvody vyšších nákladů lze označit dvě mezinárodní rozhodčí řízení vedená o vyplacení finanční náhrady na základě Smlouvy a slibu odškodnění. Dopad těchto rozhodčích řízení do provozních nákladů banky lze v roce 2016 souhrnně vyčíslit na 36 mil. Kč, které ČNB vynaložila dle konečného rozhodčího nálezů na náhradu nákladů žalující protistrany, a dále pak na úhradu nákladů svého právního zastupování a poplatků soudního řízení. Z charakteru těchto nákladů je patrné, že se jedná o vliv jednorázový, který se pravděpodobně již nebude v dalších letech opakovat. Dalším důvodem meziročního nárůstu správních nákladů (absolutně o 10 mil. Kč) je pak navýšení členských příspěvků hrazených Evropským dohledovým autoritám.

Přehled objemově nejvýznamnějších nákladových položek obsažených ve správní činnosti zobrazuje graf č. 10 uvedený na následující straně.

Graf č. 10 – Náklady na správní činnost

Poznámka: Náklady mezinárodních rozhodčích řízení zahrnují náhradu nákladů protistrany dle konečného rozhodčího nálezu a náklady ČNB na rozhodčí řízení a právní zastupování.

Výnosy ze správní činnosti byly zaúčtovány v celkové výši 162 mil. Kč. Nejvýznamnější podíl (70 %) zaujímaly správní poplatky vyměřené v rámci dohledu nad finančními trhy. Jejich absolutní výše činila 113 mil. Kč, což byl meziroční nárůst o cca 30 %.

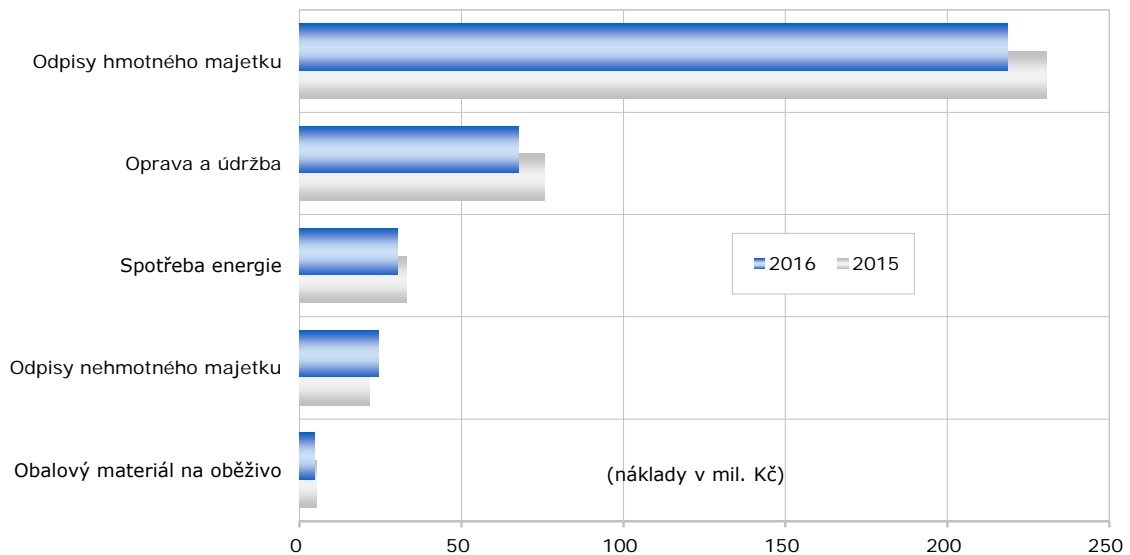
II. 4. 3. Provoz objektů a zařízení

Náklady na provoz objektů a zařízení zahrnují zejména odpisy hmotného a nehmotného majetku, údržbu a opravy majetku, spotřebu různých druhů energií a provozního materiálu.

Na provoz objektů a zařízení ČNB vynaložila 358 mil. Kč, což představuje meziroční pokles nákladů o 22 mil. Kč (o 6 %). Největší část nákladů (243 mil. Kč) generovaly odpisy hmotného a nehmotného investičního majetku. Jejich celková výše se v důsledku vyšší míry odepsanosti investičního majetku průběžně snižuje (meziroční pokles o 9 mil. Kč). Na opravy a údržbu majetku vynaložila ČNB 68 mil. Kč, což je meziroční pokles o 8 mil. Kč. Meziroční výkyvy nákladů ovlivňuje především harmonogram realizace oprav klíčových technologií používaných v budovách ústředí a provozech centrální banky. Některé provozně technologické vybavení se nachází, resp. se dostává, na hranici své životnosti, a je proto nutné přikročit ke generální opravě nebo výměně za nové technologie, zajišťující požadovanou funkčnost a nižší energetickou náročnost. Na spotřebu energií vynakládá ČNB každoročně nemalé finanční prostředky (v roce 2016 celkem 30 mil. Kč), takže při obměně technologického vybavení je zohledňován i tento aspekt. V roce 2016 vynaložila ČNB na spotřebu energií v meziročním srovnání nižší náklady, což bylo do značné míry ovlivněno vhodnými klimatickými podmínkami.

V grafu č. 11 je zobrazen přehled nejvýznamnějších nákladových položek obsažených v provozu objektů a zařízení.

Graf č. 11 – Náklady na provoz objektů a zařízení

Výnosy byly zaúčtovány ve výši 40 mil. Kč a tvořily je zejména tržby přijaté za pronájem nebytových prostor ČNB.

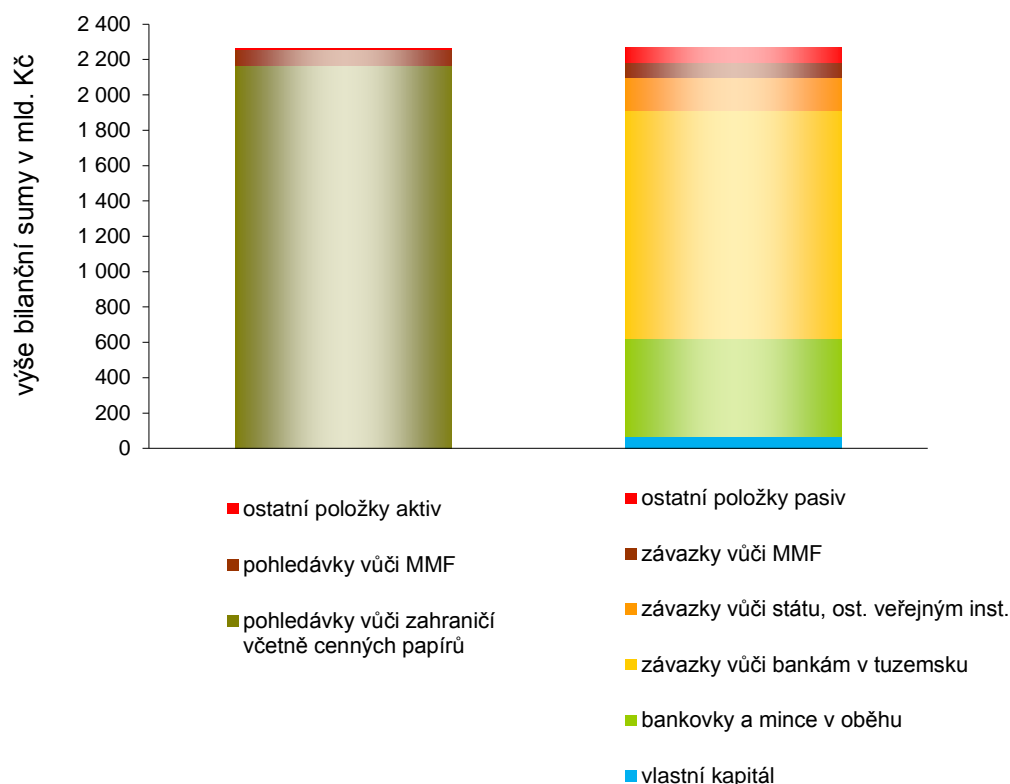
III. AKTIVA A PASIVA

III. 1. ÚVOD A SHRNUTÍ

Velikost a struktura hlavních položek aktiv a pasiv ČNB je odrazem minulého i aktuálního způsobu realizace měnové politiky ČNB. Stěžejními položkami pasiv jsou závazky vůči bankám v tuzemsku a emitované oběživo. Obě bilanční položky jsou hlavním zdrojem financování aktivní strany bilance reprezentované zejména pohledávkami vůči zahraničí, které představují devizové rezervy ČNB. Uvedené bilanční položky aktiv a pasiv mají zásadní vliv na hospodářský výsledek ČNB. Devizové rezervy generují tržní výnos a při výkyvech kurzu koruny vůči cizím měnám, jež se nacházejí na účtech ČNB, generují kurzové rozdíly. Závazky vůči bankám v tuzemsku, které zahrnují především repo operace centrální banky, přijaté krátkodobé vklady a PMR, ovlivňují hospodaření ČNB úrokovými náklady. Emitované bankovky a mince pak generují provozní náklady vynaložené zejména na vývoj a nákup českých peněz a zajišťování plynulého peněžního oběhu.

Bilanční suma ČNB meziročně vzrostla o 39 % na celkovou hodnotu 2 268 mld. Kč. Zvyšování bilanční sumy pramení především z intervencí, které ČNB provádí na devizovém trhu v souladu se svým kurzovým závazkem. Při devizových intervencích nakupuje centrální banka cizí měnu a prodává koruny. Z pohledu bilance se tak zvyšují devizové rezervy, tj. aktiva ČNB. Současně se zvyšují závazky ČNB (pasiva) z titulu sterilizace volné likvidity bankovního sektoru. Podobný efekt mají na bilanci ČNB i klientské operace prováděné při konverzi cizoměnových prostředků čerpaných z fondů Evropské unie.

Graf č. 12 – Struktura aktiv a pasiv ČNB k 31. prosinci 2016

III. 2. POPIS VĚCNÉHO OBSAHU VYBRANÝCH POLOŽEK AKTIV A PASIV

III. 2. 1. Aktiva

Tabulka č. 2 – Aktiva ČNB na konci roku 2016 a 2015

	k 31. 12. 2016		k 31. 12. 2015	
	mil. Kč	%	mil. Kč	%
zlato	630	0,03	616	0,04
pohledávky vůči MMF	89 557	3,95	60 985	3,75
pohledávky vůči zahraničí včetně CP	2 167 721	95,57	1 556 939	95,63
pohledávky vůči bankám v tuzemsku	0	0,00	0	0,00
hmotný a nehmotný majetek	3 449	0,15	3 609	0,22
ostatní aktiva	6 836	0,30	5 917	0,36
celkem	2 268 193	100,00	1 628 066	100,00

Pohledávky vůči zahraničí, včetně cenných papírů, představují nakoupené dluhopisy, akcie, prostředky na běžných účtech u bank v zahraničí, prostředky poskytnuté do reverzních repo operací a valuty v držení ČNB. Dluhopisy se vykazují včetně naběhlého úrokového výnosu a oceňují se reálnou hodnotou proti účtům oceňovacích rozdílů. Zisky a ztráty vyplývající ze změny tržní hodnoty akcií se vykazují přímo ve výkazu zisku a ztráty.

Pohledávky vůči zahraničí, včetně cenných papírů, byly na konci roku 2016 objemově nejvýznamnější položkou aktiv centrální banky. Jejich podíl činil téměř 96 %, což v absolutním vyjádření představuje částku 2 168 mld. Kč. Pohledávky vůči zahraničí zahrnují devizové rezervy ČNB, které banka investuje v souladu se svými zásadami a v závislosti na investičních příležitostech a konkrétní situaci na příslušných trzích. Největší část pohledávek zaujímaly dluhopisy (vybraných vlád vyspělých zemí, nadnárodních institucí s nejlepšími ratingy nebo vybrané dluhopisy s vládní zárukou) a akcie. V souhrnném vyjádření jde o 70 % celkového objemu této bilanční položky. Podíl cenných papírů meziročně mírně klesl, neboť ČNB navýšila celkový stav běžných účtů a vkladů vedených v zahraničních centrálních bankách, peněžních ústavech a institucích (na 28 %). Zbývající podíl připadl na finanční prostředky vložené do reverzních repo operací, které ČNB provádí při správě svých devizových rezerv.

Hodnota pohledávek vůči zahraničí vyjádřená v korunách se meziročně zvýšila o 39 %. Za hlavní faktory lze označit externí toky do spravovaných portfolií. Ty pramenily především z intervencí ČNB na devizovém trhu (v průběhu roku 2016 uzavřela ČNB intervenční nákupy v rozsahu 455 mld. Kč) a z konverzí prováděných na účtech klientů ČNB v důsledku přílivu finančních prostředků z fondů Evropské unie. Meziroční změnu výše pohledávek v korunovém vyjádření ovlivnily i kurzové rozdíly a v neposlední řadě i samotný výnos dosažený při správě devizových rezerv.

Pohledávky vůči MMF vyplývají z členství ČR v této mezinárodní instituci. Pohledávky zahrnují členskou kvótu v MMF, prostředky uložené nad rámec členského podílu, poskytnutou bezúročnou půjčku v rámci programu MMF na podporu chudých rozvojových států a poskytnutý dlouhodobý úvěr.

Na konci roku 2016 byly evidovány pohledávky vůči MMF v objemu 90 mld. Kč, což je meziroční nárůst o 29 mld. Kč vyvolaný navýšením členské kvóty ČR v MMF z 1,00 mld. SDR na 2,18 mld. SDR (realizováno dne 23. února 2016 na základě všeobecné revize členských kvót v MMF).

V březnu 2010 ČNB uzavřela s MMF smlouvu o poskytnutí bilaterální půjčky, podle které mohla souhrnná částka úvěru dosáhnout až 1,03 mld. EUR. Z tohoto úvěrového rámce MMF čerpal 13 tranší v celkovém objemu 138,5 mil. SDR. Do konce roku 2016 splatil MMF všechny v minulosti čerpané tranše. Celková čistá nominální velikost čerpání úvěrového rámce tedy klesla k nule. Možnost čerpat další tranše podle této úvěrové smlouvy vypršela v roce 2014.

V roce 2013 uzavřela ČNB s MMF druhou bilaterální smlouvu, na jejímž základě mohou být čerpány finanční prostředky až do výše 1,5 mld. EUR. Do konce roku 2016 MMF této možnosti nevyužil.

V souladu s Dohodou o úhradě nákladů vzniklých ČNB v souvislosti s uzavřením a plněním dohod o poskytnutí bilaterálních půjček MMF, ve kterých se MF ČR zavázalo ČNB kompenzovat část nákladů spojených s poskytováním úvěrů, byly v roce 2016 MF ČR vyúčtovány náklady ušlé příležitosti, náklady na zajištění kurzového rizika a transakční náklady v celkové výši 4 mil. Kč.

Ostatní položky aktiv zahrnují zbývající aktiva ČNB v celkové výši 11 mld. Kč. Jejich objem meziročně vzrostl o 1 mld. Kč. Jedná se o následující bilanční položky:

- ostatní aktiva v celkové výši 6,8 mld. Kč, která zahrnují především akcie BIS (Bank for International Settlements) a podíl ve SWIFT, vyplývající z členství ČNB v těchto mezinárodních institucích, a splacený podíl ČR na kapitálu ECB, který činil ke konci roku 2016 celkem 6,5 mil. EUR. Do ostatních položek aktiv se dále zahrnuje ocenění termínovaných obchodů na reálnou hodnotu, zásoby provozního materiálu, poskytnuté zaměstnanecké úvěry a další pohledávky za zaměstnanci banky a odběrateli. Ostatní aktiva zahrnují i úvěry poskytnuté bývalým bankám v rámci programu konsolidace bankovního sektoru, přičemž rozdíl mezi účetní a reálnou hodnotou je plně pokryt vytvořenými opravnými položkami;
- hmotný a nehmotný majetek ČNB v zůstatkové hodnotě 3,4 mld. Kč;
- zlato ve výši 0,6 mld. Kč. V účetnictví ČNB je zlato, v souladu s českými účetními standardy, evidováno historickou cenou (průměrnou nákupní cenou), která na konci roku 2016 činila 64,56 Kč/g. Hodnota zlatých rezerv vyjádřených v tržní ceně by představovala částku 9,3 mld. Kč. Zlaté rezervy se meziročně snížily o 284 kg, neboť emisi zlatých mincí kryje ČNB z vlastních zásob. K 31. prosinci 2016 činila celková hmotnost zlatých rezerv ČNB 9 764 kg.

III. 2. 2. Pasiva

Tabulka č. 3 – Pasiva ČNB na konci roku 2016 a 2015

	k 31. 12. 2016		k 31. 12. 2015	
	mil. Kč	%	mil. Kč	%
bankovky a mince v oběhu	556 689	24,55	510 128	31,33
závazky vůči MMF	88 714	3,91	49 941	3,07
závazky vůči zahraničí	66 307	2,92	40 070	2,46
závazky vůči bankám v tuzemsku	1 291 306	56,93	882 528	54,21
závazky vůči státu a ost. veřejným institucím	182 585	8,05	112 126	6,89
rezervy	294	0,01	285	0,02
vlastní kapitál	65 881	2,91	22 850	1,40
ostatní pasiva	16 417	0,72	10 138	0,62
celkem	2 268 193	100,00	1 628 066	100,00

Závazky vůči bankám v tuzemsku zahrnují především závazky ČNB z titulu realizace měnověpolitických operací (repo operace a depozitní facility) v důsledku volné likvidity bankovního sektoru. Bilanční položka dále zahrnuje závazky z titulu PMR uložených na účtech v ČNB a závazky vyplývající ze zůstatků na účtech pro výběr a skládání hotovostí.

ČNB evidovala ve své bilanci k 31. prosinci 2016 závazky v souhrnném rozsahu 1 291 mld. Kč. Jejich nárůst (meziročně o 46 %) ovlivňuje - při nízké úrovni základních úrokových sazeb centrální banky - zejména používání devizového kurzu jako měnověpolitického nástroje. Podobný efekt jako intervence ČNB na devizovém trhu, které banka provádí na podporu svého kurzového závazku, přináší i konverze přílivu cizoměnových prostředků z fondů Evropské unie.

Z celkového objemu závazků připadlo na repo operace s cennými papíry 542 mld. Kč a na přijaté krátkodobé vklady 548 mld. Kč. Na účtech zahrnovaných do PMR bylo evidováno 202 mld. Kč. V této souvislosti je ale nutné připomenout, že uvedená hodnota vyjadřuje pouze stav finančních prostředků uložených na příslušných účtech k datu 31. prosince 2016. Nelze ho tedy zaměňovat s předepsaným objemem PMR, který je stanoven na 2 % z celkového objemu primárních závazků vůči nebankovním subjektům dané banky, pobočky zahraniční banky, spořitelního a úvěrního družstva, jejichž splatnost nepřevyšuje dva roky. Předepsaný objem PMR se stanovuje na principu průměrování, tzn. příslušná banka je povinna udržovat na účtech pro plnění PMR takový denní zůstatek, který je v průměru za udržovací období roven minimálně stanovené PMR pro dané udržovací období. Pro informaci lze dodat, že v roce 2016 činil průměrný objem PMR 69 mld. Kč, což je meziroční nárůst o 5 mld. Kč.

Bankovky a mince v oběhu představují účetní závazek emisní banky z titulu vydaných bankovek a mincí, které se nacházejí u bank a veřejnosti. Meziročně se celková nominální hodnota emitovaných bankovek a mincí zvýšila o 47 mld. Kč na souhrnný objem 557 mld. Kč.

Ke konci roku 2016 se nacházelo v oběhu 446 mil. kusů bankovek (meziroční nárůst o 7 %) a 1 760 mil. kusů mincí (meziroční nárůst o 6 %). Podíl v zastoupení jednotlivých nominálů bankovek a mincí se nezměnil. Největší počet emitovaných bankovek připadl na nominál

1000 Kč (32% podíl na celkovém množství emitovaných bankovek) a 2000 Kč (24% podíl). U mincí z obecného kovu byl nejrozšířenější nominál 1 Kč (31% podíl) a 2 Kč (25% podíl).

1. dubna 2011 byla ukončena platnost padesátikorunových bankovek. Termín ukončení jejich výměny byl stanoven na 31. března 2017. Do konce roku 2016 se nevrátilo z oběhu ještě 11,6 mil. kusů v celkové nominální hodnotě 581 mil. Kč. V případě, že se neplatné bankovky po ukončení prekluze z oběhu nevrátí, zaúčtuje ČNB v roce 2017 jejich celkovou nominální hodnotu do svých výnosů.

Závazky vůči státu a ostatním veřejným institucím představují finanční prostředky státu, jeho organizačních jednotek a dalších subjektů, jako jsou např. státní fondy nebo příspěvkové organizace, uložené v centrální bance. Pro potřeby státní pokladny vede ČNB soustavu korunových, eurových a vybraných cizoměnových účtů a poskytuje k nim dohodnutý rozsah bankovních služeb. Volné korunové a eurové zdroje státní pokladny investuje MF ČR v souladu se svojí strategií na peněžním trhu. Aktivnější řízení likvidity eurových prostředků bylo ovlivněno mimo jiné i rozhodnutím ČNB zavést, stejně jako ECB, záporné úrokové sazby pro nadlimitní objemy eurových prostředků svých klientů.

Na konci roku 2016 evidovala ČNB ve své bilanci závazky vůči státu a ostatním veřejným institucím v celkovém rozsahu 183 mld. Kč, což je meziroční nárůst o 71 mld. Kč. Vyšší stavy vykazoval především souhrnný účet státní pokladny, spravovaný MF ČR, a vklady Garančního systému finančního trhu, který vznikl v lednu 2016 transformací z Fondu pojištění vkladů. V této souvislosti je ale nutné upozornit, že výše zmíněná hodnota vyjadřuje stav finančních prostředků na účtech centrální banky k 31. prosinci 2016. V průběhu kalendářního roku bilanční položka závazků vůči státu značně kolísala, neboť MF ČR ukládalo volnou likviditu souhrnného účtu státní pokladny na peněžním trhu. K ultimu kalendářního měsíce, resp. na konci roku, je ale umístění volných finančních prostředků obtížné, neboť banky optimalizují výši a strukturu svých bilancí, mimo jiné i ve vazbě na výpočet výše příspěvků do Garančního systému finančního trhu.

Závazky vůči MMF představují přijaté vklady a účty MMF u ČNB, závazek ČNB z titulu nesplaceného členského vkladu a alokace SDR. Závazky vůči MMF meziročně vzrostly o 39 mld. Kč na celkových 89 mld. Kč.

Vlastní kapitál ČNB zahrnuje základní kapitál a rezervní fondy, oceňovací rozdíly, neuhrazenou ztrátu z předchozích období a zisk za aktuální účetní období. Na konci roku 2016 evidovala ČNB vlastní kapitál v kladné výši 66 mld. Kč. Jeho hodnota se meziročně zvýšila, především vlivem kladného hospodářského výsledku ČNB za rok 2016, o 43 mld. Kč. Bližší informace o struktuře vlastního kapitálu ČNB a jeho historickém vývoji jsou uvedeny na straně 23.

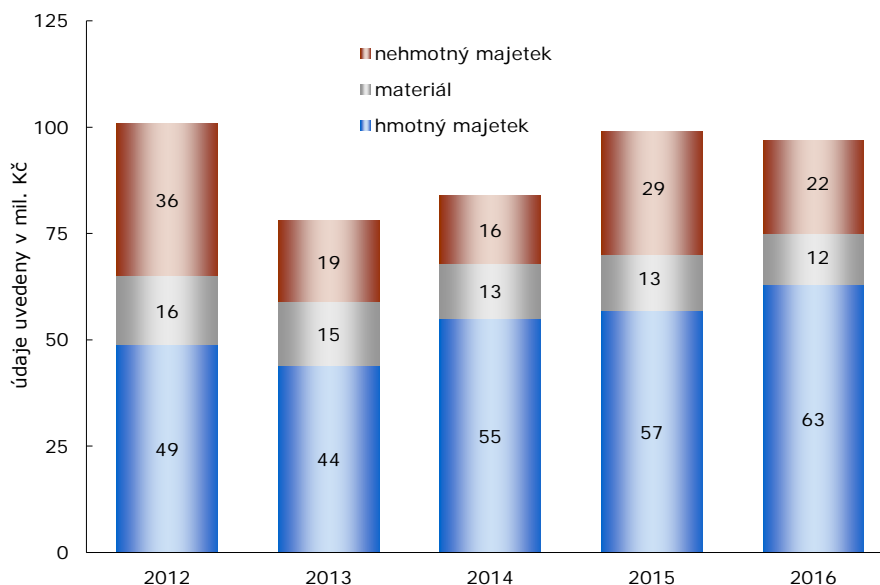
Ostatní položky pasiv zahrnují zbývající pasiva ČNB v souhrnné výši 82 mld. Kč. Jedná se o následující bilanční položky:

- závazky vůči zahraničí ve výši 66 mld. Kč, které reprezentují hodnotu hotovostních vkladů zahraničních bank a repo operací realizovaných se zahraničními bankami při správě devizových rezerv ČNB (meziroční nárůst o 26 mld. Kč);
- ostatní pasiva ve výši 16 mld. Kč (meziroční nárůst o 6 mld. Kč), která zahrnují především závazky vůči Evropské komisi, ocenění termínovaných obchodů reálnou hodnotou, závazky vyplývající z provádění bankovních operací a zajištění provozu ČNB a v neposlední řadě běžné a termínované vklady zaměstnanců ČNB;
- rezervy banky v objemu 0,3 mld. Kč určené na krytí záruk vydaných ve prospěch klientů.

III. 3. VÝDAJE NA POŘÍZENÍ MAJETKU

V roce 2016 bylo na pořízení majetku vynaloženo celkem 98 mil. Kč, tj. o 1 mil. Kč méně než v roce předchozím.

Graf č. 13 – Výdaje na pořízení majetku ČNB v letech 2012 – 2016

Na pořízení hmotného majetku vynaložila ČNB celkem 98 mil. Kč. Z hlediska objemu bylo nejvíce finančních prostředků vynaloženo v oblasti staveb a budov (24 mil. Kč). Věcně se jednalo zejména o obnovu chlazení v budově ústředí ČNB a v pobočce Hradec Králové, obměnu a doplnění digitálních kamer a záznamového zařízení a zřízení trvalé výstavní expozice v pobočce Brno.

Výdaje na výpočetní techniku - hardware dosáhly 20 mil. Kč, a to zejména na rozvoj informačního systémového prostředí (16 mil. Kč) zahrnující např. potřebné doplnění serverů, ochranu proti Zero Day útokům a obměnu počítačů a monitorů.

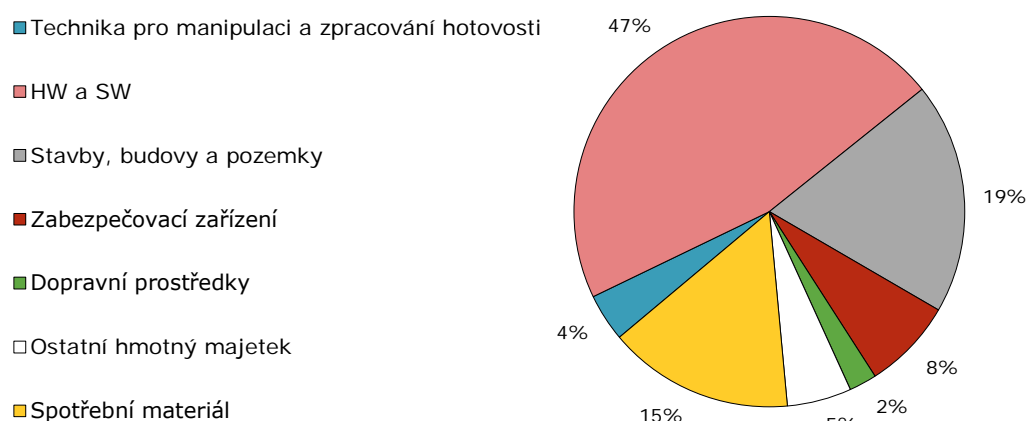
Na nákup zabezpečovacích zařízení vynaložila ČNB 13 mil. Kč. Jednalo se především o úpravy a doplnění kamerových bezpečnostních systémů (9 mil. Kč) a obnovu systému kontroly vstupu do budov (2 mil. Kč).

Výdaje na pořízení materiálu činily 12 mil. Kč, přičemž 4 mil. Kč byly vynaloženy na nákup obalového materiálu na bankovky a mince. Další prostředky byly použity zejména k nákupu kancelářských potřeb, náhradních dílů a spotřebního materiálu pro výpočetní techniku a provozního materiálu.

Nehmotný majetek byl pořízen v celkové hodnotě 22 mil. Kč. Jednalo se zejména o realizaci projektů zařazených do plánu rozvoje informačních systémů, o upgrady již provozovaných systémů a o pořízení licencí různých produktů pro potřeby schválených projektů. Největší objem prostředků byl vynaložen na projekty Upgrade monitorovacího systému Windows/Unix, na pokračování obnovy systému pro řízení lidských zdrojů a realizaci nové microsite zaměřené na finanční vzdělávání.

Čerpání výdajů na pořízení majetku není z časového hlediska rovnoměrné (viz graf č. 13) a do značné míry závisí na rozhodnutí a načasování termínu realizace konkrétního projektu. V uplynulých pěti letech vynaložila ČNB nejvýznamnější část finančních prostředků na nové informační systémy a modernizaci technologického vybavení budov ČNB.

Graf č. 14 – Struktura výdajů na pořízení majetku (za období 2012 – 2016)

Detailnější čerpání výdajů na pořízení majetku k 31. prosinci 2016 a porovnání dosažené skutečnosti se stanoveným rozpočtem ČNB je obsahem přílohy č. 2.

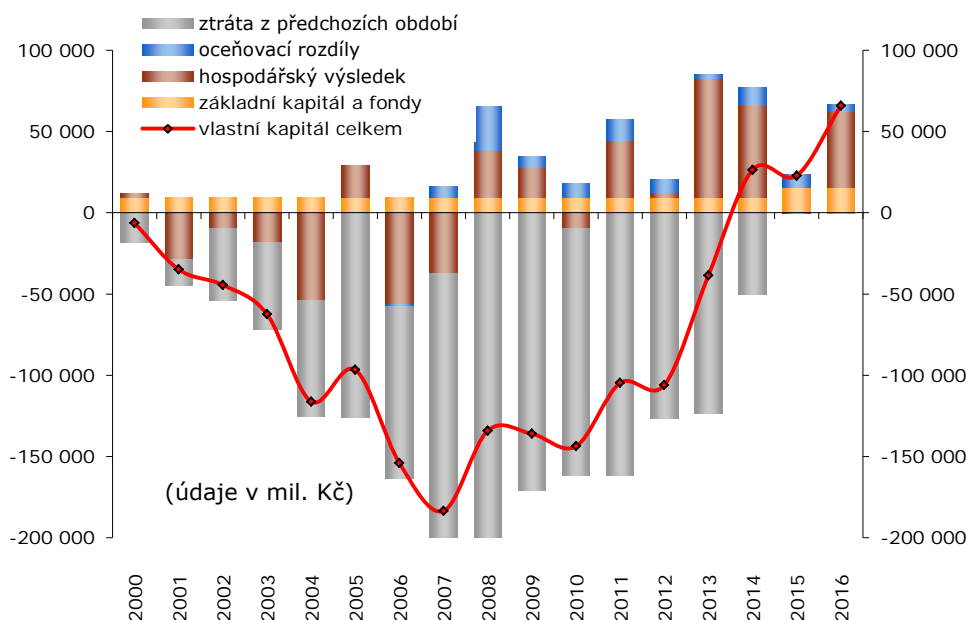
III. 4. STAV VLASTNÍHO KAPITÁLU

K 31. prosinci 2016 evidovala ČNB vlastní kapitál v kladné výši 65 881 mil. Kč. Jeho hodnota meziročně vzrostla o 43 031 mil. Kč, a to v důsledku kladného hospodářského výsledku ČNB za rok 2016. Opačným směrem působil meziroční pokles oceňovacích rozdílů, které pocházely zejména z přecenění realizovatelných dluhopisů v portfoliu ČNB na jejich reálnou hodnotu. Vlastní kapitál ČNB ve výši 65 881 mil. Kč představoval 2,9 % bilanční sumy ČNB evidované na konci roku 2016.

Tabulka č. 4 – Stav vlastního kapitálu ČNB v roce 2016 a 2015

	údaje uvedeny v mil. Kč		
	31. 12. 2016	31. 12. 2015	změna
statutární fond (základní kapitál)	1 400	1 400	0
rezervní fond	14 161	14 161	0
základní kapitál a fondy celkem	15 561	15 561	0
oceňovací rozdíly	4 400	7 838	-3 438
ztráta z předchozích období	-549	0	-549
hospodářský výsledek	46 469	-549	47 018
celkem	65 881	22 850	43 031

Graf č. 15 – Vývoj vlastního kapitálu ČNB v letech 2000 - 2016

Z grafu je patrné, že ČNB v minulosti dlouhodobě operovala s negativním kapitálem. Tento stav ale centrální bance nebránil naplňovat zákonný mandát, tj. zajišťovat cenovou stabilitu. Záporný kapitál ovšem nebyl preferovaným stavem a ČNB proto svoje zisky primárně používala k úhradě kumulovaných ztrát. V roce 2014 uhradila ČNB zbývající část účetní ztráty. Od tohoto roku ČNB vykazuje kladnou hodnotu vlastního kapitálu.

IV. ROZDĚLENÍ HOSPODÁŘSKÉHO VÝSLEDKU

Problematiku rozdělení hospodářského výsledku ČNB upravuje § 47 odst. 2 zákona o ČNB. Dle tohoto ustanovení hradí ČNB ze svých výnosů náklady na svoji činnost. Vytvořený zisk používá k doplňování rezervního fondu a dalších fondů vytvářených ze zisku a k ostatnímu použití v rozpočtované výši. Zbývající zisk odvádí do státního rozpočtu.

Konkrétní postup při rozdělování hospodářského výsledku upravují pro daný kalendářní rok zásady finančního hospodaření, které schvaluje bankovní rada ČNB současně s návrhem rozpočtu ČNB.

Zásady finančního hospodaření platné pro rok 2017 stanoví při dosažení kladného hospodářského výsledku následující pořadí priorit jeho rozdělení:

1. úhradu ztráty z minulých let v plném rozsahu,
2. dotaci do rezervního fondu,
3. odvod volného zůstatku zisku do státního rozpočtu realizovat až po zajištění dvou předchozích bodů.

Za rok 2016 ČNB vykázala zisk v celkové výši 46 469 mil. Kč. V souladu se schválenými zásadami finančního hospodaření byla část vytvořeného zisku ve výši 549 mil. Kč použita na úhradu účetní ztráty z roku 2015. Po zaúčtování této operace (dne 23. 3. 2017) ČNB ve své bilanci účetní ztrátu z roku 2015 již neeviduje.

Zbývající část zisku ve výši 45 920 mil. Kč byla převedena do rezervního fondu ČNB.

Odvod volného zůstatku zisku do státního rozpočtu proveden nebyl.

Rozhodnutí o navýšení finančních rezerv centrální banky se opíralo o skutečnost, že ČNB aktuálně nedisponuje odpovídající finanční rezervou, které by pokryla případné ztráty spojené s držbou devizových rezerv. Za důležité lze považovat i to, že obecně přijímaným a v praxi aplikovaným pravidlem řady centrálních bank, včetně ECB, je ponechávání nerealizovaných zisků v bilanci banky, jako určité finanční rezervy pro pokrytí případných budoucích ztrát. V této souvislosti lze připomenout, že hospodářský výsledek ČNB za rok 2016 byl více než z poloviny tvořen právě nerealizovanými kurzovými zisky a nerealizovanými zisky z přecenění akcií na reálnou hodnotu.

V. KONZISTENTNOST ÚDAJŮ ROČNÍ ZPRÁVY O VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ ČNB S ÚČETNÍ ZÁVĚRKOU

Struktura nákladů a výnosů používaná v tomto materiálu je v porovnání se strukturou účetní závěrky v některých případech odlišná, přičemž celková suma nákladů a výnosů ČNB je v obou případech shodná. Důvodem odlišné struktury je skutečnost, že z hlediska hospodaření ČNB jsou jednotlivé položky nákladů a výnosů sledovány a hodnoceny podle účelu vynakládaných prostředků, což umožňuje snadnější orientaci z hlediska řízení jednotlivých činností, zatímco výkaz zisku a ztráty poskytuje přehled o dosažených nákladech a výnosech z pohledu druhového.

Vedle hospodářského výsledku vyhodnocuje ČNB i plnění svého provozního rozpočtu, který je zaměřen na podrobné sledování finančních výdajů v oblasti provozu a pořízení majetku (do rozpočtu ČNB se nepromítají např. odpisy ani vlivy časového rozlišení). Tím má ČNB vytvořenu další informační základnu, kterou využívá ke svému vnitřnímu finančnímu řízení, tedy nejen pro sledování vývoje jednotlivých položek za celou banku, ale také podle jednotlivých organizačních útvarů ČNB. Výhodou této informační soustavy je také to, že umožňuje operativně sestavit potřebnou strukturu dat a reagovat tak na aktuální potřebu ČNB. Struktura a výše jednotlivých položek rozpočtu ČNB je proto odlišná od struktury účetních nákladů, které jsou zaměřeny spíše na vykazovací povinnost vůči externím subjektům.

Vyhodnocení čerpání rozpočtovaných prostředků k 31. prosinci 2016 (porovnání dosažené skutečnosti se stanoveným rozpočtem ČNB) je obsahem přílohy č. 2.

VI. VEDENÍ ÚČTŮ A POSKYTOVÁNÍ BANKOVNÍCH SLUŽEB PRÁVNICKÝM OSOBÁM

Zákon o ČNB v § 34 odst. 1 stanoví, že „ČNB může, za podmínek obvyklých v bankovním sektoru, vést účty svých zaměstnanců a poskytovat jim další bankovní služby. Vést účty a poskytovat bankovní služby může i právnickým osobám. Seznam těchto právnických osob zveřejňuje ČNB v roční zprávě o výsledku hospodaření.“

Jmenovitý seznam právnických osob (v oblasti jiných obchodů ČNB) je uveden v příloze č. 4. V souladu s usnesením č. 415 ze 43. schůze rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dne 28. února 2001 je v seznamu uvedeno vždy IČO, název právnické osoby a její sídlo.

Seznam neobsahuje právnické osoby, jimž ČNB vede účty podle § 27 zákona o ČNB (účty bank), podle § 30 zákona o ČNB (účty vedené podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech) a účty nesplacených pohledávek, u kterých se nejedná o vedení účtů na základě smlouvy o účtu ani o poskytování standardních bankovních služeb.

VII. ZÁVĚR

ČNB hospodařila v roce 2016 se ziskem ve výši 46 469 mil. Kč. Na jeho tvorbě se nejvýraznější měrou podílela správa devizových rezerv, která těžila z růstu cen akcií na zahraničních trzích. K cizoměnovým aktivům a pasivům se neodmyslitelně váže kurzové riziko, které ČNB částečně řídí vhodnou měnovou kompozicí svých rezerv. Pohyb měnových kurzů měl v roce 2016 pozitivní dopad do hospodaření banky, který byl srovnatelný s vlastním výnosem dosaženým při správě devizových portfolií. Sterilizační náklady ČNB, jejichž výše je primárně odrazem nízké hladiny měnověpolitických úrokových sazeb, neměly v roce 2016 zásadní vliv na výsledek hospodaření ČNB.

Rok 2016 byl druhým kalendářním rokem, kdy vzrostl, byť minimálně, fyzický počet zaměstnanců ČNB. Personálně byly posíleny agendy zajišťující výkon regulace a dohledu nad finančním trhem. S platností od 1. prosince 2016 byla ČNB přidělena nová pravomoc, dohlížet nad celým segmentem spotřebitelských úvěrů, a to včetně nebankovních subjektů. Vzhledem k rozsahu nové agendy proto dojde k dalšímu navýšení celkového počtu zaměstnanců ČNB i v následujícím roce.

Hospodářský výsledek ČNB bude nadále záviset na vývoji měnových kurzů a úrokových sazeb doma i v zahraničí. Tendence kurzu koruny posilovat se může v dlouhodobém horizontu obnovit, i když v podstatně menší míře, než před finanční krizí. Nejistota panuje ohledně vývoje kurzu koruny po opuštění kurzového závazku, kdy může kurz koruny krátkodobě kolísat oběma směry. Struktura bilance ČNB, resp. velikost cizoměnových aktiv, může tak, i při malých výkyvech kurzu, významně ovlivnit hospodářský výsledek.

S ohledem na možné scénáře vývoje hospodaření ČNB v následujících letech se ČNB rozhodla alokovat část zisku vytvořeného v roce 2016 do rezervního fondu. Vlastní kapitál banky se tak navýšil na 66 mld. Kč.

Srovnání nákladů a výnosů ČNB v letech 2016 a 2015

údaje v mil. Kč

Název skupiny	NÁKLADY		VÝNOSY		SALDO	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015

OBLAST MĚNOVÁ

Provádění měnové politiky	613	417	0	0	-613	-417
Správa devizových rezerv	33 608	41 167	58 807	58 468	25 199	17 301
Kurzové rozdíly	11 018	45 858	33 882	28 378	22 864	-17 480
Klientské operace	13	42	1 412	1 455	1 399	1 413
Ostatní operace	887	191	522	472	-365	281
Celkově za oblast měnovou	46 139	87 675	94 623	88 773	48 484	1 098

OBLAST EMISE A SPRÁVY PENĚŽ

Celkově za oblast emise a správy peněz	486	336	329	451	-157	115
---	------------	------------	------------	------------	-------------	------------

OBLAST PROVOZNÍ

Zaměstnanci	1 407	1 318	1	1	-1 406	-1 317
Správní činnost	296	241	162	138	-134	-103
Provoz objektů a zařízení	358	380	40	38	-318	-342
Mimořádné náklady a výnosy	0	1	0	1	0	0
Celkově za oblast provozní	2 061	1 940	203	178	-1 858	-1 762

Celkové náklady a výnosy	48 686	89 951	95 155	89 402		
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK					46 469	-549

Čerpání rozpočtovaných prostředků ČNB k 31. prosinci 2016
(údaje uvedeny v tis. Kč)

rozpočtovaná položka	plán	skutečnost	poměr v %
Výdaje	2 420 000	2 362 471	97,6 %
Výdaje na provoz	2 319 000	2 264 939	97,7 %
Emise a správa oběživa	472 071	470 085	99,6 %
Nákup peněz	469 878	468 024	99,6 %
Příprava nových platidel	1 960	2 061	105,2 %
Ostatní výdaje emise oběživa	233	0	0,0 %
Provozní výdaje	1 845 329	1 794 854	97,3 %
Osobní výdaje	1 424 362	1 406 833	98,8 %
Správní činnost	317 849	290 581	91,4 %
Provoz objektů a zařízení	112 218	106 194	94,6 %
Korekce rozpočtových výdajů	-9 100	-8 754	96,2 %
Rezerva	1 600		
Výdaje na pořízení majetku	101 000	97 532	96,6 %
Výdaje na pořízení hmotného majetku	65 827	63 359	96,3 %
Stavby, budovy a pozemky	24 566	24 434	99,5 %
Dopravní prostředky	10	3	30,0 %
Kancelářská technika a spotřební elektronika	1 145	1 131	98,8 %
Technika pro manipulaci a zpracování hotovosti	585	499	85,3 %
Výpočetní technika - hardware (HW)	19 924	19 741	99,1 %
Nábytek a doplňkové zařízení interiérů	1 017	657	64,6 %
Komunikační technika	1 019	626	61,4 %
Zabezpečovací zařízení	13 515	12 671	93,8 %
Ostatní hmotný majetek	4 046	3 597	88,9 %
Výdaje na pořízení materiálu	12 702	12 349	97,2 %
Výdaje na pořízení nehmotného majetku	22 471	21 824	97,1 %
Programové vybavení - software (SW)	16 206	15 855	97,8 %
Ostatní nehmotný majetek	6 265	5 969	95,3 %
Rezerva	0		

Poznámka:

Korekční položka kompenzuje „pseudo“ výdaje, které jsou z důvodu potřeb řízení zahrnovány do rozpočtu. Výdajem je například pořízení surovin pro závodní jídelnu, avšak příspěvek na závodní stravování poskytované vlastní závodní jídelnou již reálným výdajem není. Musí však být rozpočtován v rámci celkových zaměstnaneckých benefitů.

Informace o mzdách členů bankovní rady ČNB podle § 47 odst. 3 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů

V roce 2016 byla členům bankovní rady ČNB vyplacena následující mzda:

	hrubá mzda ¹⁾ v Kč	čistá mzda ²⁾ v Kč
Jiří Rusnok ³⁾	4 414 685	3 171 257
Mojmír Hampl	4 232 930	3 066 778
Vladimír Tomšík	4 257 436	3 029 611
Lubomír Lízal	3 564 739	2 554 670
Vojtěch Benda ⁴⁾	1 829 588	1 305 542
Pavel Řežábek	3 571 386	2 559 466
Tomáš Nidetzký ⁴⁾	1 885 787	1 346 090
Miroslav Singer ⁵⁾	2 959 204	2 124 764
Kamil Janáček ⁵⁾	2 009 198	1 407 507

¹⁾ Hrubá mzda zahrnuje základní mzdu, odměny za výsledky práce a náhrady mezd podle zákoníku práce.

²⁾ Čistá mzda je hrubá mzda po odečtení pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, daně z příjmu a solidárního zvýšení daně a připočtení slevy na dani na poplatníka a daňového zvýhodnění na vyživované děti u těch členů bankovní rady, kteří o uplatnění slev požádali.

³⁾ Jiří Rusnok byl guvernérem ČNB jmenován s účinností od 1. 7. 2016, do 30. 6. 2016 působil v ČNB jako člen bankovní rady.

⁴⁾ Vojtěch Benda a Tomáš Nidetzký byli jmenováni členy bankovní rady s účinností od 1. 7. 2016.

⁵⁾ Miroslav Singer a Kamil Janáček ukončili pracovní poměry v ČNB k 31. 7. 2016.

Jmenovitý seznam právnických osob podle § 34 odst. 1 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů

IČO	Název	Sídlo – město	Sídlo – ulice
49710362	GARANČNÍ SYSTÉM FINANČNÍHO TRHU	PRAHA 1	TÝN 639/1
65732138	CELOBANKOVNÍ ODBOROVÝ VÝBOR OSPPP ČNB	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28
65732006	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP ČNB – ÚSTŘEDÍ	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28
65732235	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB PRAHA	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28
65732570	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP ČNB Č. BUD.	ČESKÉ BUDĚJOVICE	LANNOVA 1
65732839	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP ČNB PLZEŇ	PLZEŇ	HUSOVA 10
65733207	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP ČNB ÚSTÍ	ÚSTÍ NAD LABEM	KLÁŠTERNÍ 3301/11
65733304	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB HK	HRADEC KRÁLOVÉ	HOŘICKÁ 1652
65733835	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB BRNO	BRNO	ROOSEVELTOVA 18
65734653	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB OSTR.	OSTRAVA 1	NÁDRAŽNÍ 4
48549746	KLUB DŮCHODCŮ ČNB	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28